

Blanka Götzová

Vrány

Blanka Götzová
Vrány

Eroika

Blanka Götzová

Vrány

Eroika

© Blanka Götzová, 2009

© Eroika, 2009

ISBN 978-80-86337-86-9

Haně Čechovské ml.

„Spíš?“

„Ne. A ty?“

„Nemohu.“

„Mám strach.“

„Taky se bojím...“

Jednou se jistě všichni probereme ze snu, který nesníme. Žijeme ho. Ale jen málo z nás bude moci pokračovat ve své existenci dále, dokud opravdu neodejde. Snad někdy pochopíme, snad si někdy uvědomíme naši podstatu. Nic nemáme, umíráme. Přece však musí být i nám podobní, nejsme, nemůžeme zde být sami. Život se pojednou jeví tak osamělý, nenaplněný, cosi uvnitř nás je prázdné. My to cítíme, ale nevíme, jak se tomu bránit, neznáme všechny cesty, kterými bychom se mohli dát; a pokud je známe, nevíme, jak se po nich chodí. – Vlevo, či vpravo? Nebo uprostřed? – Ne, a je velmi malá šance, že bychom se kdy odvážili na ně vstoupit. Ale čas se mění, my se měníme, svět se mění, věci se mění, i cesty se mění; staré zarůstají a upadají v zapomnění a nové se budují. Trýzeň, ano trýzeň, to pociťuji.

Zavřel oči a překulil se na levý bok, ležel na posteli, okolo něho bylo různě poházeno mnoho polštářů. Někdy... někdy snad lidé pochopí. Mnoho jich ještě neví – mám strach, že se ani nedoví. Lidé si snad myslí, že dosáhli největšího stupně vývoje ve své inteligenci, neboť jak si mám jinak vysvětlit větu – On si totiž myslí... – jak mohou vědět, co si myslím?! Nikdo to nemůže vědět, mohou jen předpokládat, chybně předpokládat, protože stačí trochu pozměnit směr vnímání a mé myšlenky se přesunou do jiných dimenzí. Lidé se považují za nejvyspělejší druh, ale

ani si neuvědomují, jak tento nejvyspělejší druh může ublížit – a ubližuje.

Samota.

Posadil se na postel a rozhlédl se po svém uboze prázdném pokoji. Oči mu přeskakovaly ze skříně na psací stůl, až našly bezpečné útočiště v temném koutě pokoje, kam nemohl svit slunce. To místo lahodilo jeho náladě, jeho vnitřnímu já. Náhle si uvědomil, že je sám. Celou dobu to věděl, ale pojednou se mu představa stala skutečností. Cítil se prázdný; sám a prázdný; vše pro něho bylo cizí, pokoj byl cizí, skřín byla cizí, psací stůl byl cizí, polštáře na posteli byly cizí, postel byla cizí, sluneční světlo bylo cizí a vzduch se zdál těžký – byl cizí.

Sesunul se z postele na zem na koberec, kde se stočil do malé kuličky a začal plakat. Nevěděl proč. Nepřemýšlel nad tím; nedovedl to; uměl cítit a cítil.

Člověk je zvláštní tvor – když je mezi svými vrstevníky, snaží se je co nejrychleji opustit, ale když je opět sám, posteskuje si. A Lukáš plakal. Nebyl to ale ten bouřlivý pláč, kterým pláčou malé děti a který je slyšet na míli, ale tichý usedavý pláč bezmoci, bez naděje na změnu.

Na oblohu se přihnaly mraky a přikryly slunce, zvedl se vítr a na zem padla ponurá atmosféra; bude pršet. Otočil hlavu k oknu – otevřel jedno oko, potom druhé; chvíli jen tak ležel. Je překrásné ležet a nic nedělat, uvolnit mysl a nechat poslední slzy zaschnout na bílé kůži.

Prší.

Kapky létají vzduchem a s radostným křikem se rozprskávají o plechový okap a narážejí s duněním do oken, jejich divokost je majestátní; ony žijí, právě nyní pijí plnými doušky z poháru života.

Hřmí – pouсмál se; blesk se mihl na černé obloze a po něm ohlušující rána – zamrazilo ho. Opět rána; ječící kapky jako by se chtěly prodrat do jeho pokoje, den ztratil svou nadvládu – přišla noc. Rozhlédl se; pohled těkal na všechny

strany, hledal bezpečí. Teď pochopil, vždy bude sám, jeho život bude propletený samotou, bude mít co do činění s osaměním – skličující představa; o to horší poznání pravdy. Báł se – ne deště, ne bouřky; sám sebe.

Ráno svítilo slunce – prahlo, žhnulo a již v tuto ranní dobu spalovalo svojí silou vše, kam jeho paprsky dosáhly. Vstal unaveně z postele; ještě by rád spal, ale to se zdálo nemožné. Měl pocit, že svit proniká i pod jeho mohutnou péřovou přikrývku, která v tomto období hřála více než dost; paní Allensteinová mu mnohokrát říkala, že mu dá lehčí deku, pod kterou není takové teplo a která je příjemnější, ale Lukáš si nikdy nedal domluvit, vždy chtěl spát jen pod svojí peřinou.

Když se znaveně protáhl, přišel k oknu a otevřel je. Nadechl se ranního vzduchu, který mu připadal velmi osvěžující a něžný.

Pocítit vítr na tváři...

Zavřel oči.

Umět tak létat; vznést se do oblak a letět; musí to být překrásné, ano, jistě je to nádherné. Letět a zanechat za sebou všední život, všechny starosti a problémy, pocítit stav beztlíže, mít svobodu, nebýt závislý, vázaný... Vznést se a potom padat s vědomím, že se nám nic nestane. Bezpečí a nekonečno; to všechno na nás čeká, volá nás, ale my buď neslyšíme, nebo neumíme odpovědět – není naděje. Bezmoc.

Otevřel oči a pootevřel více okno, takže závan větru rozevlál záclonu; přece stačí jenom skočit, skočit a nechat se unášet a vítr okolo a bezpečí, musí to jít. – Ale já mám strach. – Čeho se bojíš? Není nic, co by ti ublížilo. Poznej ten pocit, toužíš po něm a nyní máš šanci. Šanci letět! Nyní, kdy svět ve svém hektickém stavu neví co dříve, dostáváš možnost poznání. Odmítneš? – Ne, ale mám strach. – Z čeho? – Já nevím. – Nevíš? – Že tam budu sám. – Sám? Co je to být

sám? Jsi to ty? Nebo ona? Či on? Nejsme to tak náhodou my všichni? Každý z nás je sám. Tak nač ten strach, když všichni budeme s tebou? Nemusíš se bát, nikdy tě neopustím. – Ano, vím, ale přesto jsem tady uvnitř prázdný.

Zavřel okno a sedl si do křesla, díval se na zem; člověk by řekl, že se dívá do útrob prázdnoty, ale on hleděl tváří v tvář věčnosti. Nevěděl, ani si neuvědomoval, ale ona neskutečnost ho s pochopením sledovala, stejně jako Lukáš sledoval ji; vzájemný dialog skrytých pohledů, každý sám na své uzavřené straně časoprostoru, a přesto sobě na dosah ruky. Nikdy se nedotknou – dokud jeden nepřejde...

Liliana se zastavila u černých domovních dveří, upravila se a zazvonila; zámek dvakrát cvakl, klika se pohnula a robustní dveře se daly do pohybu – vykoukla Lukášova hlava.

„Ahoj,“ řekl; stačilo to, nadšený tón plný očekávání a vzrušení mluvil dostatečně za nepotřebná slova.

„Ahoj,“ odpověděla Liliana, natáhla ruce a objala ho. Teď to bude v pořádku. Je tady Lili. Moje milovaná Lili. Kdyby tento okamžik mohl trvat věky, zase spolu, my dva, jen my dva, nikdo další...

Slunce urputně žhnulo a Lukáš pocítil na svých holých rukou, jak paprsky prostupují kůží a postupně ji spalují, ale bylo to příjemné, byl to sluneční svit a toho se nelze nasytit.

„Pojď dál, Lili,“ vyzval Lilianu; zavřela dveře. Vešli do prostorného obývacího pokoje se spoustou obrazů na stěnách; byly všude, nebylo jediného místečka, kde by nevisel obraz. Uprostřed byl nízký dřevěný starodávný stůl, okolo něhož byla velmi nezvyklá křesla, která budila dojem středověku, kdy se světem potulovali zatracení rytíři bezejmenných skutků a v mocných hradbách hradů plakaly nešťastné nevěstky; zem byla pokryta parketami a na nich ležel kulatý červený koberec s východními ornamenty. Všude byly malé lampičky,

které v noci jistě musely vytvářet nezapomenutelnou náladu. Dýchala zde netypická atmosféra pro nynější století a nynější stereotypní život.

Technika je ovšem nezastavitelná. I v tomto pokoji se vyskytoval televizní přijímač a hifi věž, které byly důmyslně schované, aby nevynikaly. Liliana zamířila ke křeslu, sedla si, kabelku položila na stůl a otočila se k jedinému oknu v této místnosti, jež zabralo celou stěnu, aby sem pronikalo dostatečné množství slunečních paprsků.

„Chceš udělat kafe? Upekli jsem dobrou buchtu, donesu ti ochutnat,“ řekl a zadíval se na Lilianu, která otočila hlavu, aby lépe viděla, a usmála se. Odběhl do kuchyně a dal vařit vodu, mezitím nakrájel buchtu a přenesl ji na ták; když byl hotov, donesl vše na stůl do obývacího pokoje. Liliana se nahnula a do hrníčku si dala dvě lžičky černého prášku, zalila vodou a přidala cukr a mléko, poté zamíchala; usrkla a vzala si kousek buchtu. Donesl si hrnek s čajem, sedl si do křesla vedle Liliany a nabídl si také kousek buchtu. Věděl, že to není zrovna nejlepší snídaně, ale jemu to chutnalo – proč ne? Má rád buchty, mohl by se jich ujíst; nejraději má však ty své, domácí, protože kupované jsou druhý den už suché a tvrdé a každý den nato se jejich stav katastrofálně zhoršuje, takže pokud kupované, tak jedině hned první den sníst, neboť déle otálet s jejich spotřebou není nejlepší nápad. Nyní zde však byly ty jeho...

„Jak je na tom Artur? Máš o něm nové zprávy?“ zeptal se; Liliana se napila.

„Nic, neozval se mi. Asi nemá kredit. – Ale seznámila jsem se se dvěma kluky.“

„Aha,“ řekl lhostejně a pustil televizi. Nedávali nic, co by ho zajímalo. Vypnul ji. „Nepůjdeme nahoru, Lili?“ Liliana se zvedla, vzala si svůj hrníček s kávou a šla – dům znala důvěrně; přece jenom zde byla skoro každý den.

Když došel do svého pokoje, viděl Lilianu sedět v křesle, sám si sedl na zem k posteli. Začala se mu vrtat ve věcech,

dokud si všechno důkladně neprohlédla – Lukášovi to nevadilo, bylo mu to jedno.

„Jak jsi daleko v Krokodýlech?“ zeptal se a pohládl Nelu. Nela byla fenka; miláček. Liliana se rozesmála.

„Pořád stejně.“

„Aha, dalo se čekat; že jsem se vůbec ptal...“ Vzduchem se mihl polštář, který s duněním dopadl Lukášovi na hlavu; neváhal a okamžitě po Lilianě mrštil jiný. Netrefil se. Liliana se vyšvihla z křesla, chytla za roh největší z polštářů, jenž se dal najít v této místnosti, a pustila se do bezlítostného útoku. Věděl, že se takové síle nemůže vyrovnat, proto se snažil odplazit do bezpečí – pod postel; když už se zdálo, že nepřiletí žádná další rána a on bude moci v poklidu zalézt do svého úkrytu, chytla ho Liliana za nohy a tahala ven. Rezignoval, sice ještě projevoval jisté náznaky vzdoru, ale už před započítím této bitvy bylo rozhodnuto.

Únava.

Liliana si lehla na postel. Lukáš klesl na zem. Lapal po dechu.

Ticho.

Ve vzduchu se vznášely obláčky nepatrného prachu. Pociťoval tlukot svého srdce – bum – bum – bum... Otočil hlavu na bok. Jeho oči rázem vnímaly očima zvířete; nenasytného zvířete, které je nyní na pokraji svých sil a touží, velmi touží odklusat do své nory, kde se v poklidu schoulí a bude vyčkávat naplnění svých dnů. Jeho mysl však byla prázdná, aby se dokázal na své pocity plně soustředit – bum – bum – bum...

„Potřebuješ chlapa,“ věta, která měla mnohem hlubší myšlenku a kterou myslel naprosto vážně.

„Já vím,“ zachichtla se Liliana, ale rázem utichla ve smutném poznání. Náhle se posadila na postel. „Obleč se. Půjďme se podívat ven.“ Ani se nehnul, líbilo se mu takto ležet, takto neplánovaně ležet; dalo by se to nazvat stavem beztlíže, jenom byl připoután neviditelnými pouty...

„Můžu jít tak, jak jsem...?“ spíše se ptal, než konstatoval zuboženou skutečnost, protože věděl, jak si Liliana potrpí na svůj vzhled, obzvlášť nyní, kdy se snaží „někoho“ si najít, a taky dobře věděl, že Liliana se snaží někoho najít i pro něho, pro Lukáše.

„Takhle s tebou nikam nejdu. Chci vypadat hezky, a ty s prominutím vypadáš jako bezdomovec.“ Jako bezdomovec? Mám se smát nebo se urazit? Tyto kalhoty jsem dostal darem od babičky a triko je od strejdy.

„Je to moje oblíbené oblečení,“ tiše špitl.

„Já jenom chci, aby ti to slušelo,“ řekla Liliana a pomohla Lukášovi vstát. Slušelo! Pro koho? Nikoho nemám, ani o nikoho nestojím; mým údělem je být sám – navždy sám. Neumím dlouho žít s lidmi. – Ano, vždy od nich utečeš. – Nemohu za to. – Ty že za to nemůžeš!? Tak se na sebe podívej! Takhle se oblékáš naschvál. – Já... – No? – Nejsem jiný, jenom sám sebou; žiji podle sebe. – Podle sebe? Sám se sebou jsi v rozporu. Bojuješ ve svém nitru a ani nevíš s kým. Jsi to vůbec ještě ty?

Liliana si povšimla Lukášova zamyšleného výrazu ve tváři.

„Dobře, klidně pojď tak, já to přežiji.“ Usmál se a rychle tlačil Lilianu před sebou ze svého království. Dole Liliana elegantně vklouzla do svých bot, zatímco Lukáš seděl na dřevěné podlaze a zavazoval si plátěné tenisky.

Poledne; venku prahlo slunce. Žár je ihned pohltil. Šli po ulici vedle sebe; svojí výškou sahal Lilianě ke krku, i když byl skoro o tři roky starší. Muži, kteří je míjeli nebo kteří projížděli okolo v autech, se otáčeli a pohledy pošilhávali po Lilianě.

„Vidíš, jak se na tebe dívají. Stačí tak málo a můžeš je mít všechny,“ řekl a trochu se usmál jednoduchosti života; Liliana napnula hrud' a kráčela ještě hrději než doposud.

„Půjdeme si sednout do parku?“ navrhl, Liliana souhlas-

ně kývla hlavou. Prošli pár ulic, několikrát zdolali přechody pro chodce, míjeli neznámé lidi, pro které i oni byli neznámí, až stanuli pod korunami stromů. Liliana se usadila na lavičku. Chvilí stál nad ní a pozoroval dění kolem sebe, poté si lehl na trávu, rukama si podložil hlavu a sledoval prosvítající sluneční paprsky, kousky modré oblohy a poleující listí. Dusný vzduch, který mu nedovoloval se patřičně nadechnout, zde ztratil svou nadvládu – místo něj se prostorem proháněl vlahý vánek, jenž příjemně chladil a zároveň nestudil.

Liliana vytáhla z kabelky svůj mobilní telefon a začala z nudy prozvánět své kamarády, některému i zavolala a nejméně půl hodiny se s ním bavila o všem možném, co jí nyní napadalo. Procházející lidé se na ně dívali. Liliana někdy sklopila zrak; ale pro Lukáše to nic neznamenal, žil si svým životem a nestaral se o názory druhých. Pro něho všichni nebyli zcela svobodní, i když o sobě prohlašovali, že jsou – řídili se módou, tím, co nyní frčí, dělali to, co dělali jiní, neměli svůj vlastní svět, svoji vlastní osobu – byli to lidé takzvaně dokonalí, kteří by nikdy nevybočili z nepsaných kolejí „slušného chování“; pro Lukáše to byli lidé bez fantazie, nedovedli – neuměli – žít. Jejich povrchní podstata jim neumožňovala se svobodně rozvíjet.

Lidé bez hlubšího prožitku existence – říkal jim ztracenci, neboť oni byli ztraceni hluboko ve své naivitě o dokonalém životě. Lidé... – mnohdy se mu protivilo vyslovit samotné to slovo. O co se snaží? Žijí si svůj nesmyslný život, stále se za něčím honí a spěchají, budují si kariéru! Hlupáci – ztracenci. Upadli na dno své vyspělosti. Barbaři, kteří se snaží stále najít nové, ale svým dychtěním ničí a pustoší – nemají srdce – to už dávno ztratili a zapomněli, k čemu se používá. Nedovedou se smát, a pokud ano, tak jen přihlouplým situacím v jejich přihlouplém životě. Jsou snůška zmarů a nevyjádřených pocitů a přání. Umějí jenom brát a chtít – lidé... Oni nevědí, co je to žít, nevědí, co je to plakat za deště, neznají

pocity jako věrnost či oddanost, neumějí milovat – oni jsou lidé – a pokud chceme přežít, musíme se chovat jako oni. Hlavně být bez lítosti.

Nikdy to nedokážu; nikdy nebudu jako oni...

Slunce překryl tmavý mrak. Posadil se a protřel si oči; všiml si, že vedle Liliany sedí kluci a vesele si povídají. Podívali se na Lukáše.

„Ahoj,“ řekl; chvíli si ho nevěřícně prohlíželi. Obrátil se k Lilianě. „Lili, prosím tě, kolik je hodin?“

„Budou tři; v kolik musíš být doma?“

„Asi už půjdu, chci být doma, než se vrátí rodiče,“ řekl a pomalu vstal, držel se lavičky a rozhlížel se, jako by se svět okolo výrazně změnil.

„Tak čau. Já tady ještě zůstanu,“ řekla Liliana a lišácky se ušklíbala.

„Ahojte,“ řekl klukům a šel. Slunce už zase vysvitlo a opět rozpalovalo ulice.

Večer mi napsal Richard, jestli bych s ním nechtěl zajít do Modré květiny, místní čajovny. Neodmítl jsem.

Do Modré květiny se chodí po schodech dolů, takže vám může připadat, že jdete do sklepa.

Tma, jen malé svíčky hořící na malých stolech ozařovaly místnost a tím dodávaly ještě větší tajemnost a soukromí návštěvníkům. Z šera se vynořila postava muže:

„Vítám tě.“

„Ahoj,“ odpověděl Lukáš. Richard odsunul proutěné křeslo, aby si Lukáš mohl sednout; počkal, až usedne, a poté se sám posadil naproti. Dívali se na sebe. Pohledy. Ticho. Tma. Svíčky. Dlouho se neviděli a nyní vše ponechávají tichu. Richard sklopil oči a otevřel dřevěnou knihu s výběrem čajů, Lukáš udělal totéž.

„Pokud ti mohu doporučit, tak Kapka rosy je výborná,“ řekl Richard.

„Nevím, já sem moc nechodím – ani nikam jinam.“ Richard se na Lukáše podíval, zavřel knihu.

„Asi si dám Tanec nohou.“

„Dám si to, co ty,“ řekl Lukáš. Měl velké nutkání se Richarda zeptat na Ingrid – Ingrid je jeho přítelkyně, bydlí v Komaně. Richard tam jel na bratrovu svatbu, zdržel se pouhý týden. Potkal Ingrid a velmi se do ní zamiloval. Lukáš neví, kolik je jí let, jaké je její druhé jméno, nikdy ji neviděl a svým způsobem mu po ní nic není; nebo by nic být nemělo. Přesto se však chtěl zeptat, jaká je, jak se chová a tak. Připadalo mu to hloupé. – Připadá mi to hloupé. Richard je můj kamarád a já se ho nedokážu zeptat, protože respektuji jeho soukromí, i když vím, že on by mi odpověděl. Vždy mi s trpělivostí odpovídá na všechny moje otázky a vše mi dokáže vysvětlit, když nechápu nebo něco nevím. Musím se přiznat, že pro mě byla velká rána, když jsem se dozvěděl, že má známost; na druhou stranu mu to samozřejmě přeji, je můj kamarád, takže proč ne, budu rád, když bude šťastný – přesto mám v sobě divné pocity, když zde takto sedíme naproti sobě, chci mu toho tolik říci, ale nemám odvalu. Moc, moc chci – nedokážu; budu němě sedět a poslouchat jeho vyprávění, jeho život – jeho šťastný život s jeho šťastnou přítelkyní, jeho úspěchy a jeho prohry, jeho životní cíle a nápady, poví mi o sobě všechno, co budu chtít, i to, na co se ho nezeptám. Jenže... čas nám daný uběhne a každý si půjdeme opět svou cestou, a přesto se naše osudy budou stále setkávat...

Richard vyprávěl o sobě, o své rodině, o svých snech, prohrách, úspěších – jen málo řekl o Ingrid, jen to, že mu chybí. Lukášovi bylo s Richardem přesto dobře, jeho blízkost ho hrála u srdce.

Když dopili čaj a chystali se odejít, Lukáš vytáhl peněženku, aby mohl zaplatit.

„Ne, zaplatím,“ řekl Richard.

„Ale..., platil jsi minule.“

„Pozval jsem tě.“ Pozval mě – na to se nedá nic říci. Příště ho budu muset pozvat já.

Přišel číšník a Richard zaplatil; když šli do schodů, přidržel Lukáše, aby nespádl, protože věděl, že se mu někdy točí hlava. Vyšli na ulici. Lukáš se otočil k Richardovi.

„Děkuji...“ hledal vhodná slova na rozloučení.

„Doprovodím tě domů,“ řekl rychle Richard; Lukáš pokývl hlavou.

Ulice byly prázdné. Noc panovala ve spícím městě. Úplněk. Miluji noční procházky, kdy mi měsíc svítí na cestu, lidé jsou již dávno ve svých domovech, hvězdy mě pozorují ze své výše a já si kráčím dál. Zvedl se vítr a chlad prokluzoval oblečením na holé kůže. Lukáš se zatřepal.

„Jak se má Kvido?“ zeptal se.

„No, asi teď tvrdě pochrupuje, nebo kňučí, aby ho někdo vyvenčil,“ usmál se Richard, „však ti ho mohu ukázat, je takovej přežraně tlustej.“

„Roztomilé,“ řekl Lukáš.

„Jen ať si papá, alespoň má nádherný život.“ Nádherný život, jak krásně zní... Slyšíte to? Zdá se skoro až neuvěřitelné, nenormální, neskutečné, že něco jako nádherný život může existovat – ale možná, že po dlouhé cestě dospějeme k poznání a objevíme ho. Jednou. Snad. Za mnoho let. Nádherný život... nádherný... Zvláštní, že si nedovedu představit; je to opravdu tak těžké? Jestlipak tam v tom životě je i smutek, stesk, tíseň? Jistě ano; pak by to nebyl život. Každý život má i své stinné stránky. To tedy znamená, že nádherný život není? Doufám, že je, protože o něm sním každým dnem a každou nocí a ani nevím, zda už jsem se s ním setkal, nebo jsem okolo jen letmo prošel. Doufám, že mě teprve čeká, protože ta druhá varianta mě velmi děsí. Co když je dokonalost určena jen pro pár vyvolených...? Patřím mezi ně? Ne, musel bych být jiný. Celkově jiný. Lepší člověk.

Zastavili se.

„Tady bydlím,“ Lukáš ukázal na dům, „asi... už půjdu.“

Richard se na něho podíval, nic neříkal – stál mlčky. Tma zhoustla, ani svit měsíce nepronikal a hvězdy se ztrácely v nedohlednu. Pocítil, jak se mu zvláštní zhoubné ticho pomalu prodírá do útrob – sevřel se mu žaludek, tahle situace rozhodně nebyla jedna z jeho oblíbených. Richard promluvil:

„Už vlastně taky musím.“

„Aha...“, řekl a šel ke dveřím, „sbohem.“

„Dobrou noc,“ odpověděl Richard. Odemkl, vešel do domu a zamkl za sebou; Richard se na něho díval, dokud nezašel.

Rychle přišel do svého pokoje a vyhlédl z okna; Richard pomalými kroky odcházel – posteskl si, bylo mu s ním dobře – takových lidí, jako je on, moc nemá. Je víc než kamarád, má ho rád, i když láska to není. Nebo ano? Ne, láska neexistuje. Je jen slovo, kterým lidé vše označují, ale přitom láska není žádný cit, není nic. Lidé tak zaobalují svoji slabost, ano, mnohdy lidé pláčou pro někoho jiného a říkají tomu láska, mnohdy jsou lidé tak sobečtí a žárliví a říkají tomu láska. V lásce se zabíjí, v lásce se miluje, v lásce se stůně a skáče z mostů, v lásce je člověk zvláště naladěný. V lásce je bolest a štěstí, v lásce jsme my všichni, neboť nikdo není schopen naprosté nesnášenlivosti – potom by neměl důvod žít. V lásce je zrození a smrt. Ale co v ní není? Milujeme vždy a všude. Zvláštní... v lásce je vše – a přitom láska není. A Richard není ani láska, ani kamarád – je Richard. Moje opora, i když on sám neví – a je tomu tak lépe. Miluji ho a nenávidím pro jeho rozmařilost k Ingrid; nevím, zda je to tak správné, ale cítím, že se mi vzdaluje, jako by postupně umíral – a já s ním... Víš, každé slunce, které svítí, ještě nemusí hřát. – Slunce již zašlo... Nenávratně. Nechci ho ztratit...

Probudil se s úsměvem na tváři; byl šťastný. Sedl si ke stolu a začal malovat studie lidí, dařilo se mu, i když ne všem

by se jeho výtvary líbily, ale Lukášovi se dnešní den zdál krásný, a tak i všechny věci v něm byly zákonitě krásné a dokonalé. Prohrábl se ve svých cédecčkách, až jedno vytáhl, vložil do rádia a zapnul – pokojem se rozezvučela příjemná hudba, která prostupovala celým tělem a vyvolávala nejružnější pocity a představy, dovolovala lidem snít a vznášet se; a Lukáš kreslil.

Když ho malby vysílily, zalil v pokoji květiny a poklidil; pak si sedl do křesla a četl knihu, dokud nepřišla paní Allensteinová, aby ho zavolala ke společnému rodinnému obědu.

Sešel ze schodů do jídelny, hřejivý ranní pocit se vytratil – u stolu seděl pan Allenstein a Vanda, Patrik Vandu obsluhoval. Chudáci, žijí v klamu. Paní Allensteinová donesla na stůl polévku a každý si začal nalévat; stál ve dveřích a pozoroval je.

„Pojď si sednout; co tam stojíš,“ řekl Patrik hrubým hlasem. Lukáš po něm hodil lhostejný pohled. Posadil se.

„Dobrou chuť,“ řekla Vanda, všichni také popřáli – mlčel – podívali se na něho. Jeden druhého nemá rád, ale mají v sobě tolik zbabělosti (nebo slušnosti?), že to nedávají najevo; avšak až dotyčný odejde, hned si o něm mezi sebou štěbetají.

Snažil se na ně nedívat a ani s nimi moc nekomunikovat, nechtěl vyvolat hádku a nechtěl si zkazit už tak pokažený den. Je zajímavé, že nejlépe mu bylo, když byl sám, i když byly mnohé chvíle, kdy si nad tímto stavem posteskl; nebo když byl se svými kamarády, protože těm mohl věřit. Nikdy však nechtěl, aby to takto dopadlo – kolikrát snil o dokonale harmonické rodině, kterou vídal v televizi, kde se všichni mají rádi, nehádají se, mají pochopení – to nikdy nepoznává. Zde panovala nevyslovená nevraživost, kterou okamžitě pocítil, když vešel do jakékoli místnosti v domě, a která ho psychicky velmi oslabovala a ničila. Uvnitř však věděl, že tito lidé se stále ještě v nitru milují, že stále ještě patří k sobě, i když si to nepřiznají – nejsou schopni dát své city najevo,

a pokud ano, tak jen ty záporné. Přesto je nepokládal za ztracence, neboť věděl, že jedna věc je dokáže všechny semknout opět dohromady – nebo navždy odloučit – ale to bylo riziko, které by on nikdy nedokázal podstoupit... Mnohokrát ho napadlo, že kdyby se někomu něco vážného stalo, tak oni by přece projeví svou dávnou lásku. Lásku. Tak snad opravdu existuje? Jenže nikomu se nic nestalo.

Když se najedl, sedl si na gauč a díval se na ně. Smáli se a bavili se mezi sebou, jak idylické... Po nekonečné chvíli ho tento výjev šťastné rodiny omrzela a zahleděl se na obraz, který představoval jídelní stůl, jenž je osvětlený světlem svícnu, okolo něhož je položené ovoce, hrozny a korbel vína. Obraz se mu promítal v očích, prostupoval do jeho nitra, kde se pomalu vsával hlouběji a hlouběji, dokud neporozuměl jeho poslání. Vstal. Upřeně hledě došel k obrazu.

Rodina utichla; pomalu se otočili.

Nyní stál pod výjevem jídelního stolu. Natáhl ruce a sundal obraz. Tahy štětce, hustota a nános barvy, stín rozplývající se v černi pozadí, svícen a skapávající teplý vosk, žár pulzujícího knotu tančící na lesklých hroznech, víno pojednou zašumí a on pocítí jeho omamující vůni, sklenička cinkla, a opět tahy štětce, barvy, světlo, stín, jas a temnota. Prstem se dotkl plátna, kde byla barva v největší hustotě nanášena. Připadalo mu divné, že si nikdy nevyšiml takové krásy, jež se na něho každý den usmívá ze stěny. Lidé by si měli více všimnout maličkostí.

Uvědomil si, že se na něho dívají; nemusel se otáčet – cítil jejich pohledy, jak si ho prohlížejí a v duchu se mu vysmívají. Vrátil obraz na původní místo a odešel do svého pokoje. Pustil rádio a sedl si do křesla; sluneční paprsky vytvářely na koberci nejrůznější obrazce. Hra stínů a světla – jak krásné – pomyslel si.

I když bylo léto, v ten den se pojednou bez jakéhokoli varování zvedl vítr a pohrával si s jeho vlasy. Seděl skryt v trávě, měl krásný výhled do širého okolí; viděl všechno – lány pole, les, osamocené stromy, mraky, slunce, zvířata – všechno. Miloval to zde, a přesto sem chodil tak málo, snad právě proto si toho více vážil. Těto chvíle. Místo mimo veškerou civilizaci; uprostřed divočiny na vysokém kopci. Právě zde pocítil pravou chuť větru, jeho sílu. Lidé by řekli, že sleduje stromy okolo strouhy, ale on se díval mnohem hlouběji, než by kdo mohl pochopit. Spatřoval svět v pocitech, v nenaplněných touhách, ve smutku a stesku, v žalech, v beznaději; možná právě toto byl jeho svět. I když by se mohlo zdát, že má všechno, zároveň pociťoval, že nemá nic, co by potřeboval. Něco mu chybělo, něco, o čem věděl, že mu nikdo neposkytne. Nevěděl, co to je, ale nemohl bez toho již více žít. Svět byl prázdný, ať šel kamkoli nebo dělal cokoli. Ač ho všechno bavilo a přinášelo mu vnitřní potěšení, přesto se dříve či později objevila ona černá propadlina, o které věděl, že nebude nikdy zaplněna – a to ho dohánělo k šílenství.

Lehl si a díval se na modrou oblohu s bílými mraky, které díky větru rychle letěly vzduchem. Nikde nebyl žádný člověk. Jen on a to všechno okolo.

Sám.

A přesto tak šťastný.

„Pojedu na chatu, nechceš jet se mnou?“ zeptala se paní Allensteinová. Pohlédl na ni.

„Ano.“ Paní Allensteinová vzala malou krabičku, ve které měla všechny klíče od chaty, a šla k autu.

„Tak pojd', měli bychom vyrazit, abychom se mohli okolo páté vrátit.“ Rychle si vzal mobil a vořítko pro Nelu, která již netrpělivě seděla na sedačce.

Auto vyjelo na silnici a zmizelo z dohledu.

Slunce pálilo.

Paní Allensteinová pustila rádio, měla nastavenou svoji oblíbenou stanici, na které hráli písničky z Pury. Díval se z okna, vždy se díval z okna, bavilo ho to. Otevřel okno a vítr prudce vletěl dovnitř. Vystrčil ruce, potom hlavu.

„Nechej toho, je to hrozně nebezpečné, Lukáši. A zavři to, bude mě bolet za krkem,“ napomenula ho paní Allensteinová. Přivřel okno, nechal asi tak pětcentimetrovou škvíru, kterou stále proudil už jemný závan osvěžujícího vzduchu.

„Takhle to stačí, ne?“ zeptal se. Paní Allensteinová se podívala a přikývla. Strkal konečky svých prstů do otvoru pootevřeného okna, až se mu tam podařilo dát celé zápěstí. Natahoval krk s hlavou a zachytával vítr na své tváři. Po necelé hodině jízdy dojeli k chatě.

Uprostřed lesa si čas žil svůj vlastní život. Byl zde stín, zpěv ptáků, spousta zvířat a voda. Paní Allensteinová zaparkovala pod stromy. Vystoupili z auta. Rozhlédl se kolem sebe a opět pocítil vůni přírody, závan dětství, když si jako malý hrával celé dny v lesích se svými falešnými přáteli.

„Půjdu se podívat k vodě,“ řekl a rozběhl se lesem ke skalnatému pobřeží. Nela rychle utíkala za ním.

„Prozvoním tě, až pojedeme,“ zavolala paní Allensteinová a šla k chatě, odemkla zámek, otevřela dveře a vešla dovnitř. Z kůlny vzadu za chatou si vytáhla náradí a pustila se do úpravy zahrádky s květinami.

Vyběhl z lesa a zastavil se. Voda narážela na skály; vydávala spoustu hluku, který se přeměňoval v bílou pěnu, jež opět mizela, když se voda vracela zpět; ale okamžitě zase narazil další nápor vody a opět zde bylo slyšet syčení vln, dunění skály a bílá pěna. Pocítoval nesmírné nutkání vlézt do vody a jít si zaplavat, nechat se unášet proudy vod, ponořit se do hlubin. Voněla zde vláha, žádný dusivý vzduch. Sundal si boty a vylezl na skálu, spustil bosá chodidla nad vodu a čekal. Příval bouřící se vody, která se vzpírá v prostředí omezeném skalisky, omýval Lukášovi opálené nohy. S každým náparem se zakymácel. Rackové se vznášeli nad hladinou a snažili